Dosarul № 2a-258/2024 I instanță
n/c 2-23088330-06-2a-30092024 judecător Suruceanu Valentina judecătoria Hîncești sediul central

D E C I Z I E

13 februarie 2025 mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componență:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecători Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefierei Iordanova Maria
în absența părților

examinând în ședință publică în ordine de apel apelul declarat de către Daniliuc Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și judecătoriei Chișinău privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, venitului ratat și a cheltuielilor de asistență juridică,

audiind raportul judecătorului Colev Grigori pe fondul cauzei şi examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanţele cauzei:</u>***

La 16 martie 2023 Daniliuc Nicolae a înaintat în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și judecătoriei Chișinău privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, venitului ratat și a cheltuielilor de asistență juridică. (f.d. 2-14)

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 27 martie 2023, s-a dispus remiterea Curții de Apel Chișinău, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău, privind constatarea încălcării dreptului și încasarea prejudiciului moral, pentru a decide referitor la strămutare, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) Cod de procedură civilă. (f.d. 63)

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curţii de Apel Chişinău, cauza civilă a fost strămutată Judecătoriei Hîncești, sediul Central, (f.d. 70-71)

În motivarea acțiunii a invocat, că la 05 februarie 2021 el, avocatul Daniliuc Nicolae, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală în care a solicitat dispunerea începerii urmăririi penale în privința Zinaidei Talpalaru de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Victoria Sîrbu, Vigiliu Buhnaci și Dorin Dulgheru de la Curtea de Apel Chișinău în temeiul art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova, pronunțarea unei hotărâri și decizii contrare legii, art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova, uzurparea puterii judecătorești, art. 284 din Codul penal al Republicii Moldova, crearea unei organizații criminale.

Dispunerea începerii urmăririi penale în privința funcționarilor de la Primăria Văratic r-nul Rîșcani, vinovați de neexecutarea hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 pe parcursul a mai mult de 20 de ani, sfidând în modul cel mai obraznic prevederile art. 120 din Constituție, în temeiul art. 320 din Codul penal, neexecutarea hotărârii instanței de judecată, art. 284 din Codul penal, crearea unei organizații criminale.

A solicitat Procurorului General al Republicii Moldova de a dispune începerea urmăririi penale din motivul că Primăria Văratic, r-nul Rîșcani, ca autoritate publică, pe parcursul a mai mult de 22 (douăzeci și doi) ani refuză să execute o hotărâre judecătorească irevocabilă din 17 iulie 2000, a încălcat flagrant prevederile art. 120 din Constituție.

La 02 august 2019 s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 împotriva Republicii Moldova, reprezentată în instanțele de judecată de către Ministerul de Justiție al Republicii Moldova, cu privire la constatarea încălcării dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 și repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în

termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 06 august 2020 cererea de chemare în judecată din 02 august 2019 a fost respinsă de către judecătorul Zinaida Talpalaru.

În opinia reclamantului, hotărârile judecătorești pe așa pricini civile sunt ticluite și dictate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Reține reclamantul că, după pronunțarea hotărârii din 06 august 2020 s-a apropiat judecătorul Zinaida Talpalaru și și-a cerut scuze de hotărârea adoptată la 06 august 2020, îi este rușine de hotărâre, dar a fost obligată de cineva să adopte așa o hotărâre.

La 21 decembrie 2020 a atacat cu apel la Curtea de Apel Chișinău hotărârea din 06 august 2020.

Prin decizia din 03 februarie 2021, cererea de apel a fost respinsă de completul de judecată compus din Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci și Dorin Dulgheru.

La moment, la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este pe rol cererea sa cu privire la refuzul de a executa hotărârea judecătorească irevocabilă din 17 iulie 2000.

La 17 februarie 2021, a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de Oleg Gavriliță, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe respectivul caz.

La 25 februarie 2021, a contestat răspunsul din 17 februarie 2021 cu o plângere adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 299/1, art. 299/2 din Codul de procedură penală.

La 02 martie 2021, a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de Marcel Dimitraș.

La 16 martie 2021, a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana acțiunile ilegale, abuzive și criminale ale Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 august 2021, plângerea sa din 16 martie 2021 a fost respinsă ca neîntemeiată, din motiv că acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu art. 19, art. 254, art. 274 din Codul de procedură penală, iar argumentele sale privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. 19, art. 254, art. 265, art. 274 din Codul de procedură penală le consideră

declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii. Instanța a mai constatat că, acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală.

Specifică reclamantul că, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a încălcat în mod flagrant și termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii.

La 24 august 2021, a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 august 2021 în ordinea art. 437 – 451 din Codul de procedură penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, cererea de recurs din 24 august 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, la 26 octombrie 2021, a refuzat să examineze în fond cererea de recurs din 24 august 2021 din motivul că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 august 2021 nu putea fi atacată cu recurs.

În opinia reclamantului, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021 este în contradicție norme de drept internațional.

Și-a întemeiat reclamantul Daniliuc Nicolae prezenta acțiune în conformitate cu stipulările art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, art. 6, art. 13, art. 41 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1, art. 4, art. 7, art. 8, art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 19, art. 2006 din Codul civil.

Solicită reclamantul Daniliuc Nicolae, a încasa în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Chișinău, în beneficiul său, suma de 225 287, 11 lei cu titlu de prejudiciu material direct, suma de 368 562 048 lei cu titlu de venit ratat, suma de 455 000 euro cu titlu prejudiciu moral, pe care a fost gata să o solicite în cauza penală, pe care Procurorul General al Republicii Moldova urma să o intenteze în privința Administrației Primăriei Văratic r-nul Rîșcani și în privința Zinaidei Talpalaru, Victoriei Sîrbu, Virgiliu Buhnaci, Dorin Dulgheru, Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic, cauzate prin infracțiune și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

<u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, s-a respins acțiunea înaintată de Nicolae Daniliuc ca fiind neîntemeiată. (f.d. 111, 119-127)

2. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La 09 august 2024 (conform ștampilei de pe plicul poștal), Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a înaintat apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, judecătoria Chișinău în beneficiul lui Nicolae Daniliuc, suma de 225 287, 11 lei cu titlu de prejudiciu material direct, suma de 368 562 048 lei cu titlu de venit ratat, suma de 455 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, pe care a fost gata să o solicite în cauza penală, pe care Procurorul General al Republicii Moldova urma să o intenteze în privința Administrației Primăriei Văratic, r-nul Râșcani, în privința criminalilor cu chip de judecător Zinaida Talpalaru, Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci, Dorin Dulgheru, Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic, cauzate prin infracțiune și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică. (f.d. 132-134)

La 15 octombrie 2024, (conform ștampilei de pe plicul poștal), Daniliuc Nicolae a înaintat apel motivat prin conținutul căruia a indicat, că hotărârea primei instanțe o consideră ca fiind nefondată, deoarece instanța a respins cererea de chemare în judecată din 16 martie 2023 și a invocat ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. (f.d. 162-169)

Menționează, că faptul dat îl consideră ca fiind un abuz din partea instanței de fond și sunt aberații ale instanței de fond.

Indică, că în cererea de chemare în judecată din 16 martie 2023, reclamantul Nicolae Daniliuc, nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile Legii nr.1545.

A invocat, ca circumstanțe de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1

al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 19, 2006, 2007 Cod civil al Republicii Moldova.

Menționează, că este numai dreptul exclusiv al reclamantului de a formula pretenții, de a decide împotriva cui formulează aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate. Nu are nici un drept legal instanța de judecată să se implice abuziv și să modifice așa cum dorește pretențiile înaintate, împotriva cui sunt formulate pretențiile și să modifice circumstanțele de fapt și de drept invocate de către reclamant în susținerea pretențiilor înaintate.

Indică, că instanța de fond a respins integral acțiunea din motivul că în speța dată nu a fost săvârșită careva infracțiune.

Susține, că atât timp cât nu există o ordonanță motivată definitivă și irevocabilă a procurorilor de refuz în pornirea urmăririi penale - există o bănuială rezonabilă că în speța dată a fost săvârșită o infracțiune.

Consideră, că în speța dată există o infracțiune prevăzută de art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova- pronunțarea unei hotărâri și decizii contrare legii, art. 284 din Codul penal al Republicii Moldova – crearea unei organizații criminale, art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătorești, există toate elementele constitutive a infracțiunilor, prevăzute de articolele 307, 284, 339 din Codul penal al Republicii Moldova.

Faptul că procurorii refuză categoric să adopte o ordonanță motivată de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul dat din interese personale și materiale, nu rezultă că în speța dată nu a fost săvârșită o infracțiune, prevăzută de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova.

Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.39, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, prin care a fost denunțat fostul regim oligarhic, condus de liderul Partidului Democrat din Moldova Vladimir Plahotniuc, care se face vinovat de controlul ilegal anticonstituțional exercitat asupra sistemului judecătoresc și a procuraturii, nu este abrogată de nimeni, este în vigoare și la momentul dat și produce efecte juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Își întemeiază apelul pe prevederile articolului 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolelor 1, 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea

drepturilor omului și a libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, articolelor 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, articolelor 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, articolelor 357-396 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

La data de 14 august 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 135)

Prin încheierea din 15 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a ridicat de la examinare prezenta cauză civilă, în ordine de apel și s-a remis Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea chestiunii privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad. (f.d. 138-139)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 septembrie 2024, cauza a fost strămutată de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat pentru examinarea apelului. (f.d. 147-150)

La 30 septembrie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d. 152)

La 01 noiembrie 2024, ***Secretarul general adjunct al aparatului Președintelui Republicii Moldova, Lilia Tonu*** a depus referință asupra apelului indicat supra, prin care a solicitat: respingerea cererii de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, (f.d. 177-180)

Menționează, că examinând cererea de apel, consideră că aceasta este neîntemeiată, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt și de drept.

Susține, că instanța de judecată a reținut că circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat, deoarece actul judecătoresc nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care vina este dovedită printr-o sentință judecătorească, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia reclamantului urmau a fi aplicate raportului juridic însă, potrivit principiilor constituționale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești

competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Indică, că pretențiile reclamantului nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 Cod civil, or potrivit conținutului normei legale citate, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie existența unui delict civil, iar, în speță, apelantul a omis în a demonstra existența unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când, potrivit art. 118 alin. (1) Cod procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar simplul dezacord al apelantului cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Reieșind din cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Daniliuc, acesta a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, invocând dezacordul cu răspunsurile oferite de Procuratura Republicii Moldova, prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința judecătorilor, precum și dezacordul cu soluția actului emis de judecătorul de instrucție, care a respins plângerea apelantului asupra acțiunilor/inacțiunilor procuraturii, însă cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art. 3 a Legii nr. 1545 din 25.02.1998 și simplul dezacord cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele judecătorești, nu intră în câmpul aplicării Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Mai mult ca atât, instanța de fond a conchis că cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este înaintată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și judecătoriei Chișinău contrar normelor legale în vigoare, or normele legale citate supra acordă persoanei dreptul de a pretinde repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acesteia a fost aplicată o ilegalitate, totodată în lipsa unei sentințe definitive și irevocabile care ar dovedi săvârșirea în privința apelantului a unei infracțiuni.

La caz, consideră că instanța de fond corect a reținut faptul că situația descrisă și invocată de către Daniliuc Nicolae nu se încadrează în condițiile apariției

dreptului la repararea prejudiciului material și moral și nu implică răspunderea statului în persoana
Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și judecătoriei Chișinău pentru un eventual prejudiciu material și moral suportat de către apelant, deoarece refuzul în pornirea urmăririi penale pentru circumstanțele invocate a fost verificat în cadrul procedurilor de control, pe cale judiciară, fapt ce exclude răspunderea patrimonială a statului.

Astfel, indică că la adoptarea hotărârii contestate, instanța de fond a aplicat corect prevederile legale incidente speței litigiului şi le-a dat o apreciere corectă.

Mecanismul de reparare a prejudiciilor cauzate prin acțiunile ilicite de alte organe de drept, instanța de judecată, procuratură și organul de urmărire penală este reglementat de Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Astfel, reieșind din cele expuse, instanța de fond cert a dedus că cererea de chemare în judecată a fost depusă contrar normelor legale în vigoare, prin urmare, este cert faptul că Nicolae Daniliuc nu este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral, or în raport cu aceasta nu au fost identificate careva acțiuni de constrângere sau vătămare, sau altele prevăzute expres de lege, din care motive circumstanțele faptice nu pot constitui temei pentru plata unor despăgubiri.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că instanța de fond a modificat pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată prin faptul că a făcut trimitere la prevederile Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procurorilor și ale instanțelor de judecată, or, instanța de judecată la emiterea hotărârii judecătorești este în drept să stabilească prevederile legale aplicabile speței litigiului, indiferent de norma legală pe care părțile își întemeiază pretențiile.

Astfel, opinează că instanța de fond a apreciat corect şi multiaspectual argumentele înaintate în cererea de chemare în judecată.

Invocă că în partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile*. Ținând cont că cerința de bază din acțiunea înaintată a fost respinsă, subsecvent instanța de fond a respins

şi cerința accesorie cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe cale de consecință, având în vedere faptul că de către prima instanță au fost elucidate toate circumstanțele importante ale cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect, în circumstanțele în care, cererea de apel declarată nu indică careva temeiuri de fapt și de drept care ar întruni temeiuri de anulare a hotărârii contestate, iar argumentele invocate în cererea de apel poartă un caracter declarativ, consideră că cererea de apel urmează a fi respinsă și menținută hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 11 iulie 2024.

La 11 noiembrie 2024, (conform ștampilei de plicul poștal) Președinta interimară a judecătoriei Chișinău, Mitrofan Livia a înaintat referință asupra apelului din speță prin care a solicitat: respingerea cererii de apel înaintate de Daniliuc Nicolae, cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d. 183-185)

În motivarea referinței s-a indicat, că hotărârea contestată a instanței de fond o consideră ca fiind una întemeiată și care urmează a fi menținută, cu respingerea cererii de apel depuse, ca fiind neîntemeiată.

Menționează, că obiectul prezentului litigiu îl constituie constatarea și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești și instituția Procuraturii Republicii Moldova.

Susține, că la înaintarea cererii de chemare în judecată din 16 martie 2023, apelantul nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 2023.

Consideră, că pretențiile apelantului față de judecătoria Chișinău nu pot fi admise, or, potrivit Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, organul care reprezintă statul în acțiunile cu privire la repararea prejudiciului prin acțiunile ilicite ale procuraturii și a instanțelor judecătorești, este Ministerul Justiției al Republicii Moldova, motiv pentru care conchide necesitatea menținerii soluției adoptate de prima instanță, cu respingerea pretențiilor apelantului față de judecătoria Chișinău ca fiind neîntemeiate, or, sunt înaintate împotriva pârâtului necorespunzător.

Astfel, conchide că cererea de apel înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, este una neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Își întemeiază referința pe prevederile articolelor 186, 206, 373, 385 lit. a) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

3. ***<u>Termenul de declarare a apelului:</u>***

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, Colegiul judiciar conchide că potrivit materialelor cauzei, la data de 11 iulie 2024, judecătoria Hîncești, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii, astfel, instanţa de apel conchide apelul înaintat la data de 09 august 2024, de către Daniliuc Nicolae ca fiind depus în termenul legal prevăzut.

4. <u>Argumentele părţilor:</u>

În ședința de judecată a instanței de apel Daniliuc Nicolae, precum și reprezentanții Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat, însă de la apelantul Daniliuc Nicolae a parvenit cerere de examinare a cauzei în lipsa acestuia. (f.d. 192), iar Secretarul general adjunct al aparatului Președintelui Republicii Moldova, Lilia Tonu și Președinta interimară a judecătoriei Chișinău, Mitrofan Livia în referințe au solicitat examinarea apelului în lipsa acestora. (f.d. 180, 184)

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, unde se indică că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Colegiul judiciar a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat la proces.

5. <u>Aprecierea instanței:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat de Daniliuc Nicolae urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să*

cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 6 § 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiții egale, care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Colegiul constată că, respectiva normă garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanţei de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel remarcă că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Astfel, prevederea legală enunțată mai sus în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară, (cauza *Hirro Balani contra Spaniei,* nr.18064/91 din 09

decembrie 1994, §27; cauza *Georgiadis contra Greciei,* nr. 21522/93 din 29 mai 1997, §43).

La caz, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta ***urmează a fi menținută***, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect.

Colegiul judiciar reţine, că prima instanţă a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi a respectat normele de drept procedural la judecarea speței.

Subsecvent, instanța de apel constată, că la 16 martie 2023 Daniliuc Nicolae a înaintat în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și judecătoriei Chișinău privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, venitului ratat și a cheltuielilor de asistență juridică. (f.d. 2-14)

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, s-a respins acțiunea înaintată de Nicolae Daniliuc, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 111, 119-127)

La 09 august 2024 (conform ștampilei de pe plicul poștal), Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a înaintat apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău, judecătoria Chișinău în beneficiul lui Nicolae Daniliuc, suma de 225 287, 11 lei cu titlu de prejudiciu material direct, suma de 368 562 048 lei cu titlu de venit ratat, suma de 455 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, pe care a fost gata să o solicite în cauza penală, pe care Procurorul General al Republicii Moldova urma să o intenteze în privința Administrației Primăriei Văratic, r-nul Râșcani, în privința criminalilor cu chip de judecător Zinaida Talpalaru, Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci, Dorin Dulgheru, Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic, cauzate prin infracțiune și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică. (f.d. 132-134)

La 15 octombrie 2024, (conform ștampilei de pe plicul poștal), Daniliuc Nicolae a înaintat apel motivat prin conținutul căruia a indicat, că hotărârea primei instanțe o consideră ca fiind nefondată, deoarece instanța a respins cererea de chemare în judecată din 16 martie 2023 și a invocat ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. (f.d. 162-169)

Argumentele invocate în apel nu sunt temeinice și plauzibile, pentru a fi admise, cu casarea hotărârii instanței de fond, la această concluzie instanța de apel a ajuns, pentru motivele ce preced.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Potrivit art. 15 alin. (1), (2) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract*.

Colegiul instanței de apel constată, că formulând prezenta acțiune împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, Daniliuc Nicolae pretinde la repararea prejudiciului legat de examinarea plângerii penale din 05 februarie 2021, în corespundere cu prevederile art. 19, 254, 274, 313, 437-451 Cod de procedură penală, precum și încasarea prejudiciului material direct, în suma de 368 562 048 lei cu titlu de venit ratat, suma de 455 000 euro cu titlu prejudiciu moral, cauzate prin infracțiune și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul judiciar constată, că drept temei pentru înaintarea acțiunii invocate supra, apelantul invocă faptul, că la 05 februarie 2021 s-a adresat către Procurorul General al Republicii Moldova cu o plângere, solicitând dispunerea începerii urmăririi penale în privința Zinaidei Talpalaru de la Judecătoria Chișinău sediul Centru, Victoria Sîrbu, Vigiliu Buhnaci și Dorin Dulgheru de la Curtea de Apel Chișinău în temeiul art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova, pronunțarea unei hotărâri și decizii contrare legii, art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova, uzurparea puterii judecătorești, art. 284 din Codul penal al Republicii Moldova, crearea unei organizații criminale, dispunerea

începerii urmăririi penale în privința funcționarilor de la Primăria Văratic r-nul Rîșcani, vinovați de neexecutarea hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 pe parcursul a mai mult de 20 de ani, sfidând în modul cel mai obraznic prevederile art. 120 din Constituție, în temeiul art. 320 din Codul penal, neexecutarea hotărârii instanței de judecată, art. 284 din Codul penal, crearea unei organizații criminale (f.d. 16-23)

A solicitat Procurorului General al Republicii Moldova începerea urmăririi penale din motivul că Primăria Văratic, r-nul Rîșcani, ca autoritate publică, pe parcursul a mai mult de 22 (douăzeci și doi) ani refuză să execute o hotărâre judecătorească irevocabilă din 17 iulie 2000, a încălcat flagrant prevederile art. 120 din Constituție.

La 02 august 2019 s-a adresat în judecătoria Chișinău, sediul Centru cu o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 împotriva Republicii Moldova, reprezentată în instanțele de judecată de către Ministerul de Justiție al Republicii Moldova, cu privire la constatarea încălcării dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 și repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 (f.d. 24-30).

Colegiul judiciar atestă, că prin răspunsul cu nr. 7/3-231/16-131 din 17 februarie 2021, eliberat de Oleg Gavriliță - procuror în secția reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO, s-a conchis asupra inadmisibilității intervenirii organelor procuraturii în aprecierea legalității sau, după caz, a ilegalității actelor judecătorești de dispoziție, inclusiv lipsa evidentă a vreunor temeiuri pentru a iniția un proces penal în privința alegațiilor indicate în plângere. (f.d. 32)

La 25 februarie 2021, Daniliuc Nicolae a depus o plângere Procurorului General al Republicii Moldova împotriva refuzului de a dispune începerea urmăririi penale și împotriva acțiunilor ilegale și abuzive ale procurorului în Procuratura Generală a Republicii Moldova, Gavriliță Oleg. (f.d. 33-34)

Prin răspunsul cu nr. 7/3-231/16-166 din 02 martie 2021, emis de Marcel Dimitraș - procuror-șef al Secției reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO, reclamantului i s-a comunicat că în rezultatul controlului s-a constatat că anterior Procuratura Generală a examinat adresarea din 05.02.2021 și i-a fost dat un răspuns explicativ. (f.d. 35)

Colegiul atestă, că la 16 martie 2021, Daniliuc Nicolae s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu o plângere împotriva refuzului de a dispune începerea urmăririi penale, solicitând obligarea Procurorului General al RM de a se conforma prevederilor art. 19, 254, 274 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, să cerceteze cazul indicat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului cu emiterea unei ordonanțe motivate pe cazul dat. (f.d. 36-45)

La 10 august 2021, a fost emisă încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea petiționarului Nicolae Daniliuc din 16 martie 2021, din motiv că acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu art. 19, art. 254, art. 274 din Codul de procedură penală, iar argumentele sale privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. 19, art. 254, art. 265, art. 274 din Codul de procedură penală le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii. Instanța a mai constatat că, acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală (f.d. 46-48).

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, Daniliuc Nicolae a depus recurs împotriva acesteia la 24 august 2021. (f.d. 49-59)

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, cererea de recurs din 24 august 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, la 26 octombrie 2021, a refuzat să examineze în fond cererea de recurs din 24 august 2021 din motivul că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 august 2021 nu putea fi atacată cu recurs (f.d. 60-62).

La caz, Colegiul judiciar reține, că potrivit art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, - orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege.

În conformitate cu art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice cu nr. 1966 din 16 decembrie 1966, toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Ședința de judecată poate fi

declarată secretă în totalitate sau pentru o parte a desfășurării ei, fie în interesul bunelor moravuri, al ordinii publice sau al securității naționale într-o societate democratică, fie dacă interesele vieții particulare ale părților în cauză o cer, fie în măsura în care tribunalul ar socoti acest lucru ca absolut necesar, când datorită circumstanțelor speciale ale cauzei, publicitatea ar dăuna intereselor justiției; cu toate acestea, pronunțarea oricărei hotărâri în materie penală sau civilă va fi publică, afară de cazurile când interesul minorilor cere să se procedeze altfel sau când procesul se referă la diferende matrimoniale ori la tutela copiilor.

Conform art. 1, art. 6 și art. 41 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei. Orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cînd interesele justiţiei o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere. Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei

Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Conform art. 1 din Constituția RM, Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului este republica. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.

Potrivit art. 4 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 7 al Constituției Republicii Moldova, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Corespunzător și art. 8 al Constituției Republicii Moldova prevede respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale.

Colegiul reține că potrivit art. 20 a Constituției RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Convenția Europeană a drepturilor omului prevede la art. 6 dreptul persoanei la un proces echitabil. Însă acest drept acoperă un domeniu foarte larg și include mai multe elemente ca accesul liber la justiție în materie civilă și penală; examinarea cauzei în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil; examinarea cauzei de către un tribunal independent, imparțial, stabilit prin lege; publicitatea pronunțării hotărârilor judecătorești; prezumția nevinovăției; dreptul persoanei acuzate de a fi informată despre natura acuzației sale, de a beneficia de înlesnirile necesare apărării, de a avea un apărător, de a fi asistat de un interpret, dreptul la contradictorialitatea procesului penal și egalitatea armelor în cadrul acestuia, etc.

Curtea a arătat că pentru ca art. 6 § 1 să fie incident sub aspect civil, trebuie îndeplinite mai multe condiții, și anume: a) să existe o contestație cu privire la un drept ce poate fi revendicat și pus în valoare pe calea unei acțiuni în justiție în sistemul de drept intern; b) contestația să fie reală și serioasă - ea poate să privească atât existența dreptului, cât și întinderea sau modurile în care se exercită

acesta; c) rezultatul procedurii să fie direct și determinant cu privire la existenta dreptului.

Aplicarea primului alineat al art. 6 în materie civilă este guvernată de două principii generale - contestațiile care au un obiect patrimonial vor avea caracter civil și art. 6 nu va fi aplicabil atunci când autoritățile publice își exercită puterea discreționară.

Potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

Precăutând și analizând materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Colegiul instanței de apel apreciază drept ***justă*** concluzia instanței de fond cu privire la faptul că circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat.

Or, ***actul judecătoresc*** nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care vina este dovedită printr-o sentință judecătorească, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia reclamantului urmau a fi aplicate raportului juridic, însă potrivit principiilor constituționale, nimeni în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Altfel, Colegiul conchide că în mod corect cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, după cum corect a reținut instanța de fond, *situația descrisă și invocată în cererea de chemare în judecată de către reclamant, nu se încadrează în condițiile*

apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului în persoana Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Judecătoriei Chișinău și Curții de Apel Chișinău pentru un eventual prejudiciu moral suportat de către reclamant, deoarece refuzul în pornirea urmăririi penale pentru circumstanțele invocate de către Daniliuc Nicolae, a fost verificată în cadrul procedurilor de control, fapt ce exclude incontestabil răspunderea patrimonială a statului.

Astfel, Colegiul judiciar constată că normele enunțate de către apelant în cererea de chemare în judecată cât și în apelul declarat, reglementează în mod generalizat drepturile persoanei căreia îi sunt lezate.

Colegiul atestă, că apelantul a invocat în apelul înaintat, pentru apărarea drepturilor sale, prevederile art. 2006 Cod civil, contrar faptului dat, instanța de apel reține că pretențiile lui Daniliuc Nicolae nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 Cod civil.

La caz, Colegiul stabilește cu certitudine, că dezacordul cu acțiunile întreprinse de organele de stat menționate de apelant nu generează o răspundere patrimonială, astfel, nefiind constatată o încălcare a dreptului la examinarea plângerii penale. Daniliuc Nicolae nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral, așa cum din speță, în raport cu apelantul nu sunt identificate acțiuni de constrângere sau vătămare sau altele prevăzute expres de lege, din care motive, cele enunțate nu pot constitui temei de despăgubire.

Potrivit prevederilor art. 2006 Cod civil, *(1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1). (3) Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea*

obligaţiei. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta.

Or, potrivit conținutului normei legale invocate, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie ***existența unui delict civil***, iar, în speță, Daniliuc Nicolae a omis în a demonstra existența unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită invocată și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când, potrivit art. 118 alin. (1) Cod procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar simplul dezacord al apelantului cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Astfel, Colegiul remarcă că apelantul nu a demonstrat întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale, în special, în condițiile în care nu a fost demonstrată fapta ilicită a Statului invocată de către reclamant, care să decurgă din încălcarea drepturilor de la art. 19, 254, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală.

Mai mult ca atât, Colegiul judiciar reține ca fiind corectă și concluzia instanței de fond cu privire la faptul că normele legale citate mai sus, acordă persoanei dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acesteia a fost aplicată o ilegalitate, pe când în speța dată s-a stabilit că cererea lui Daniliuc Nicolae nu a fost soluționată conform propriilor așteptări, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor, inclusiv prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998. Or, anume în baza acestei legi poate fi reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune sau prin acțiunile ilegale ale organelor statului.

Astfel, instanța de judecată corect a reținut faptul, că „*... în cauza dedusă judecăţii, nu se atestă apariţia dreptului la repararea prejudiciului, ori reclamantul nu a demonstrat: existența unei sentințe de achitare devenite definitive şi irevocabile; scoaterea sa de sub urmărire penală sau a încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; existența unei hotărârii adoptate de către instanţa de judecată cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; existența încheierii adoptate de către judecătorul de instrucţie în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, privind declararea nulităţii*

actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.".

Cât privește alegațiile apelantului în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul instanței de apel consideră justă poziția instanței de fond. Or, având în vedere că instanța a conchis asupra netemeiniciei acțiunii, aceasta nu este îndreptățită să acorde careva compensații a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel conchide, că hotărârea instanței de fond este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în speța vizată, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant pe marginea hotărârii contestate, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Totodată, Colegiul judiciar menționează, că în cadrul hotărârii CtEDO în cauza *Van de Hurk contra Țărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Subsecvent, Colegiul judiciar reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, fiind în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, astfel, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În baza celor expuse și conform prevederilor art.385 lit. a), art.art. 389-390, 394 și 434 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Comrat,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de către apelantul Daniliuc Nicolae.

Se menţine hotărârea judecătoriei Hîncești, sediul central din 11 iulie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, venitului ratat și a cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul: judecător: judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori HUDOBA Valeri